ఎందుకో ఈ రోజు పొద్దున లేచిందగ్గర్నించీ అదోలా వుంది.

మనసులో ఏదో దిగులు. ఇదీ అని కచ్చితంగా చెప్పలేని శూన్యం.

ఎండ మందారం చెట్టుమీద నించి పాకి నామీద పడిందాకా అట్లా పడక్కుర్చీలోంచి లేవాలనిపించలేదు. సరిగ్గా అప్పుడే రేణుక కూడా కేకేసింది.

తల తిప్పుదామన్నా నిస్సత్తువగా అనిపించి పూరికే 'వూ' అని మాత్రం అన్నాను.

రేణుక ఓ సంచీ నా చేతికిచ్చి కూరగాయలు తెమ్మని చెప్పింది.

పడక్కుర్చీలోంచి లేవడానికి ప్రయత్నిస్తూంటే నడుముల్లో బలహీనత, మోకాళ్ళ మోచేతుల కీళ్ల నొప్పులు అన్నీ కలిసి నా వార్ధక్యాన్ని స్పష్టంగా గుర్తు చేశాయి.

కళ్లద్దాలు సవరించుకుంటూ వొళ్లోవున్న న్యూస్ పేపరు పడక్కుర్చీలో పడేసి సంచి తీసుకుని బజారు వీధిలోకి నడక ప్రారంభించాను.

తెల్లటి ఇళ్లగోడల మీద ఎండ మరింత ప్రకాశవంతంగా వుంది. వీధి అరుగుల మీద కొందరు లోకాభిరామాయణం చర్చిస్తూ వున్నారు.

బురదలో పొర్లాడి రోడ్డుకు అడ్డంగా నడుస్తున్నా పందుల వీపుమీద కూడా ఎండ మెరుస్తోంది.

ఓ బండి ఎండుగడ్డితో నన్ను దాటుకుంటూ వెళ్లిపోయింది.

ఓ మధ్య వయస్సు స్త్రీ బోరింగు నించి రెండు చేతుల్లో రెండు బకెట్లనిండా నీళ్లను ఒలికిపోకుండా జాగ్రత్తగా మోసుకుంటూవస్తూ నన్ను చూసి,

'నమస్కారం పంతులుగారూ' అంది.

నేను తల వూయించి 'నమస్తే' అన్నాను.

రోడ్డు పక్కన పొడవుగా పెరిగిన రాంబాణపు చెట్టుమీద కాకులు గొడవ గొడవగా అరుస్తున్నాయి. తెల్లటి పూలు వుండుండి రాలిపడుతున్నాయి.

నిజానికి ఇవన్నీ నేను రోజూచూసే దృశ్యాలే!

అయితే ఎందుకో నాకు ప్రస్తుతం వింతగా కనిపిస్తున్నాయి. ఇలా ఎంత సేపట్నించి అనిపిస్తున్నాయో కచ్చితంగా చెప్పలేను.

కొత్త వూళ్లో నడుస్తున్నట్టుగా వుంది.

రాత్రి జరిగిన సంఘటన నా మనసులో మెదులోంది.

మా పెదిపబ్బాయి ఆనంద్, నిన్ననే షోలాపూర్ నించి వచ్చాడు. నెల నించీ ఆనంద్ భార్య మా యింట్లోనే వుంటోంది.

సాయంత్రం అరూ... ఆ ప్రాంతంలో నేనూ, నా భార్య రేణుక బయటికి వస్తూంటే కొడుకు, కోడలు మాట్లాడుకుంటున్న కొన్ని మాటలు మా చెవిన బడ్డాయి. అవి కొంత ప్రణయాన్ని, కొంత జీవితం పట్ల విశ్వాసపూరితమైన ఉత్సాహాన్ని తెలియజెప్పే మాటలు.

రేణుక అయితే ముసిముసిగా నవ్వుకుంటూ వరండాలోకి వెళ్లి సిమెంటు అరుగుమీద కూచుంది. నేనూ వెళ్లి పక్కనే కూచున్నాను.

రేణుక నా వైపు చూసి ఇంకా వొస్తున్న నవ్వును దాచుకోవాలని చూస్తోంది.

అయితే నా మనసు మాత్రం భారంగా తయారయింది.

నా వైపు తేరిపార చూశాక రేణుక నవ్వు కూడా దాచుకోనవసరం లేకుండా దానంతటదే ఆగిపోయింది.

నేను భారంగా నిట్టూర్చాను. రేణుక కళ్లల్లో అర్థం కాని లిపం.

"ఏమిటో రేణూ! ఈ లోకాన్ని చూస్తే... ఓ పెద్ద అజ్ఞానంలోకి కూరుకుపోతున్నట్లనిపిస్తుంది" ఓ రిటైర్డ్ ఫిలాసఫీ ప్రొఫెసర్‌గా నాకు ఎంతో అలవాటైన పదాలు.

వూరికే తల పంకించింది రేణుక.

"మాడు. ఆ వయసప్పుడు మనమూ అట్లే వున్నామా. నేం. చూడు ఈ రోజు... ఎంత తేడా!? అయినా ఎన్నో తరాలు ఒక్కలాంటి భ్రమలోనే పుట్టి... బతికి... చచ్చిపోతారు. అంతా తమ చేతుల్లోనే వుందన్నంత ధీమాతో... ఓ..హో... వెరీ ట్రాజెడీ..."

రేణుక చిన్నగా నవ్వింది.

"ఎందుకండీ...? ఇప్పుడు బాగోలేక ఏమయింది మనకు? అప్పుడదొక ఆనందం... ఇప్పుడిదొక ఆనందం దాంతో దీన్ని పోల్చుకోడం ఎందుకు? లేని పోని దిగుళ్ళు తెచ్చుకోడమెందుకు??"

నేను రేణుక వేపు చూశాను.

ఆమె నా కంటికి ఓ ప్రవహిస్తున్న నదిలా కనిపించింది.

"మీకు లేనిపోని ఆలోచనలు జాస్తి. కూటికా? గుడ్డకా?? చెప్పండి. వున్న వరకు తృప్తిగా బతకడమే."

ఆమె గొంతులో భారత సనాతన ఋషుల గొంతులన్నీ వినిపించాయి.

రెండు నిమిషాలు మౌనంగా వుండి.

"రేణూ! ఒకవేళ నేను చచ్చిపోతే... నువ్వు ఏం చేస్తావ్?".

నా మాట పూర్తిగాకముందే నా నోటిని తన చేత్తో మూసింది రేణుక.

మెళ్లోవు పైటలు తీసి కళ్ళు కద్దుకుంటూ

"ఛీ! ఏం వోరండీ మీది? అసురసంధ్య వేళా..." అంది.

"లేదు. నిజంగానే అలా జరిగిందనుకో... అప్పుడేం చేస్తావ్??"

"ఏం చేస్తాను. ఏడుస్తాను. అసలు నా దిగులది కాదు. నేను లేకపోతే మీరెలా బతుకుతారని''.

ఆమె కళ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి. నా మనసు కలచివేసినట్టుగా అయింది. రేణుక చేతిని పట్టుకోబోతే ఆమె విడిపించుకుని లోపలికి వెళ్లిపోయింది. నా చెయ్యిని విడిపించుకుని ఆ వెళ్లే భంగిమ నాకు చాలా ఇష్టమైనది రేణూలో. ఇంత వయసొచ్చినా ఆ భంగిమ అలాగే వుంది.

రేణుకకు సంబంధించి నా మనసు మీద ముద్ర వేసిన భంగిమలు అనేకం వున్నాయి. రేణుక అంటే ఈ కనిపించే రేణుకే కాదు. అనేక వయసులకు చెందిన రేణుకలు నా మనసులో వున్నారు. వాళ్లందరూ కలిస్తేనే ఈ రేణుక. బహుశా రేణుకకు ఈ కనిపిస్తున్న నేను ఒక్కణ్ణే మాత్రమేనేమో.

నా కాళ్ళు చిత్రంగా ఏ మాత్రం అలుపులేకుండా నడుస్తూనే వున్నాయి.

రోడ్డు పక్కన పిల్లలు చిల్లాకర్ర ఆడుకుంటూ అరుస్తున్నారు.

"...గిరి గిరి... పట్టుకార... పిల్ల... కొండై..."

నా చిన్నప్పటి వూళ్లో అయితే 'స్టాంగ్... ఫిరాంగ్... ముష్టి... గోడా...కోనా...నంకి.... జీక్ అని కొలిచే వాళ్లం.

వాళ్ల ఆట చూడాలనిపించి ఆగేను. నిజానికి గౌరవనీయ రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్‌నయిన నేను అలా ఆగకూడదు. అయితే ఎందుకో ఆగాను.

ఓ పిల్లవాడు కొట్టిన కర్రముక్క నావైపు ఎగిరి వచ్చింది. గబుక్కున పట్టుకున్నాను.

ఆ క్షణంలో లోకానికి నాకు వున్న ఏదో లింక్ తెగిపోయినట్లయింది. మనసంతా దూదిపింజలావుంది. నా పిడికిట్లో చిల్లాకర్ర. మళ్లీ నేను నా బాల్యాన్ని చేజిక్కించుకున్నట్టుగా వుంది.

ఈ లోపల నేను చిల్లాకర్రను పట్టుకొన్నందుకు ప్రతిస్పందిస్తున్నట్టుగా పిల్లలంతా 'ఓ...' అని సంతోషంతో అరిచారు.

నేను నవ్వుతూ వాళ్లను సమీపిస్తూంటే నా ఒక్కొక్క అడుగుతో నా లోపలి ఒక్కొక్క ఫిలాసఫీ జారిపోతున్నట్టు అనిపించింది. అందరూ... హెగెల్... కాంట్...ప్లేటో... చివరికి జిడ్డు కృష్ణమూర్తితో సహా.

నా చుట్టూ మూగిన పిల్లల్ని ప్రేమగా చూస్తూ వాళ్ల తలలు నిమిరి అక్కణ్ణుంచి నెమ్మదిగా బజారులోని దుకాణాల వేపు అడుగు వేశాను.

లోకంతో వున్న నా సంబంధాలన్నీ తెగిపోయిన అనుభూతి గుండెల్నిండా.

లోకం కల్పించిన మొహమాటాలూ, మర్యాదలూ, భయాలూ... సంశయాలు అన్నీ పక్షుల గుంపులాగా నాలోంచి ఎగిరిపోయినట్టుగా వుంది.

ఎన్నేళ్లనా కల ఇది? ఈ రకంగా ఇప్పుడు ఫలించిందా! జీవితమంతా జరిపిన నా జ్ఞానాన్వేషణ ఇప్పుడు పుష్పించిందా??

నిష్కారణమైన ఆనందం నాలోంచి పొంగిపొరలుతోంది. ఆ ఆనందం డబ్బుకీ, సుఖానికీ, సెక్యూరిటీకి చెందినది కాదు.

పిల్లలు ఆడుకుంటూనే వున్నారు.

ఆనందంతో విప్పారుతున్న వాళ్ల మొహాల్లో మురికివాళ్లమై పోతామన్న స్పృహ ఏ కోశానా లేదు.

బజారులో నాక్కావలసినవి కొని తిరిగి ఇంటి ముఖం పట్టాను.

రాంబాణపు చెట్టు చుట్టూ తెల్లటి పూలు రాలివున్నాయి. ఆ పూల రేకల్తో చిన్నప్పుడు బుడగల్లాగా చేసి నెత్తిమీద వేసి టపీ టపీమని కొట్టుకునే వాళ్లం. ఒంగి ఓ పువ్వు చేతికి తీసుకున్నాను.

ముడుతలుపడ్డ నా వేళ్ల మధ్య రాలిపోయిన రాంబాణపు పువ్వు!

ఇల్లు సమీపించ బోతూంటే రేణుక గుర్తొచ్చింది రేణుక అనుభూతులు ఎంతో గాఢమయినవి! అసలు నన్నడిగితే స్త్రీల అనుభూతులు ఎంతో గాఢమయినవి. లోతనయినవి. ఎట్లాంటి స్వభావమున్నా వుండనీ స్త్రీ అయితే చాలు పాదాభివందనం చెయ్యొచ్చు. స్త్రీ ఋణాన్ని ఈ లోకం ఎన్నటికీ తీర్చుకోలేదు.

నా కళ్లలో పల్చటి కన్నీటిపొర కృతజ్ఞతాభావంతో.

ఇల్లు వచ్చేసింది మా కోడలు నన్ను చూసి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చింది.

"మామయ్యగారూ... మామయ్యగారూ"

నాగుండెలమీద తలవాల్చి గట్టిగా ఏడ్చింది.

"ఏమయిందమ్మా... సుగుణా.. చెప్పు.."

"అత్తయ్య..." సుగుణ గొంతులో మాట పెగులడం లేదు.

"వూ... అత్తయ్య... చెప్పు..." అంటూనే లోపలికి నడిచాను.

రేణుక పడక్కుర్చీలో నిశ్చలంగా పడుకుని వుంది. తల ఓ వైపు తిరిగి వుంది. నోరు కొద్దిగా తెరుచుకుని వుంది. చుట్టూ పక్కింటివాళ్లు గుమికూడి వున్నారు.

సుగుణను పక్కకిలాగి రేణుకను వేగంగా సమీపించాను.

"రేణుకా" అని గట్టిగా అరిచాను.

"ఇంకెక్కడి రేణుక పంతులుగారూ...!" పక్కింటావిడ.

నా చేతిలోని సంచీ కిందపడి బజార్లో కొన్న గోలీలన్నీ చెల్లాచెదరుగా నేలమీదికి దొర్లేయి.

రమణ.జీవి.

16/12